

Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om:

- "Förslag till rådets direktiv om ändring vad gäller *Gyrodactylus salaris* av direktiv 91/67/EEG om djurhälsovillkor för utsläppande på marknaden av djur och produkter från vattenbruk", och
- "Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 93/53/EEG om gemenskapens minimiåtgärder för bekämpning av vissa fisksjukdomar" ⁽¹⁾

(97/C 56/07)

Den 9 juli 1996 beslutade rådet, enligt artiklarna 43 och 198 i EG-fördraget, att rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovanstående förslagen.

Sektionen för jordbruk och fiskeri, som ansvarat för kommitténs arbete i frågan, antog sitt yttrande den 3 oktober 1996. Föredragande var Seppo Kallio.

Vid sin 339:e plenarsession den 30-31 oktober 1996 (sammanträdet den 31 oktober 1996) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 55 röster för och 1 nedlagd röst.

1. "Förslag till rådets direktiv om ändring vad gäller *Gyrodactylus salaris* av direktiv 91/67/EEG om djurhälsovillkor för utsläppande på marknaden av djur och produkter från vattenbruk"

1.0.1. Syftet med kommissionens förslag är att organisera handeln med laxfiskar så att spridningen av parasiten *Gyrodactylus salaris* förhindras, att införa intygskrav för att motverka spridningen av virussjukdomarna infektiös hematopoetisk nekros, IHN och viral hemorragisk septikemi, VHS, samt att förkorta perioden för den provtagning och provning som krävs för att få en zon godkänd, från fyra till två år.

1.0.2. De fisksjukdomar som skall kontrolleras anges i bilaga A i rådets direktiv 91/67/EEG, i tre olika kategorier klassificerade efter hur allvarliga de är och vilka kontrollåtgärder som skall tillämpas.

1.1. Allmänna kommentarer

1.1.1. Parasiten *Gyrodactylus salaris* orsakar gyrodactylosis, en fisksjukdom som hotar vilda laxbestånd och förekommer med säkerhet inom Europeiska unionen i Finland, Sverige och Danmark. Parasiten har också påträffats i Spanien, Portugal, Frankrike och Tyskland. I många medlemsstater är situationen när det gäller denna parasit okänd, men det är troligt att parasiten är vanligen förekommande i Europa på grund av att infekterade fiskar inplanterats tidigare.

1.1.2. *Gyrodactylus salaris* har visat sig orsaka stora förluster av vilda laxbestånd (*Salmo salar*) i de nordliga vattnen. Parasiten förstör de infekterade laxbestånden genom att unglaxen vid floderna dör. Att laxbestånden

förstör minskar laxens biodiversitet och orsakar avsevärda finansiella förluster för fiskeindustrin, turismen och lokalinvånarna. *Gyrodactylus salaris* reproduceras väldigt snabbt så att till och med ett litet antal parasiter kan ha förödande effekter på fiskbeståndet. Parasiten kan spridas från smittade områden till andra områden genom inplantering av levande fiskar eller genom fiskens vandring.

1.1.3. Hittills har det inte uppkommit några förluster i laxbeståndet inom Europeiska unionen på grund av *Gyrodactylus salaris*. Studier visar att Östersjöaxen är mer resistent mot parasiten än Atlantlaxen. I Norge har parasiten orsakat kraftiga förluster i 38 älvar. De laxbestånd inom Europeiska unionen som är känsliga för parasiten finns i älvar i norra Finland som rinner ut i Norra ishavet, och så kan också vara fallet i Storbritannien och Irland.

1.1.4. Det är väldigt svårt och dyrt att kontrollera *Gyrodactylus salaris* när ett laxbestånd väl har smittats. Att utrota parasiten är svårt i synnerhet i stora vattensystem med stora fångstområden, och det är tveksamt om smittade bestånd överhuvudtaget kan räddas.

1.1.5. En tydligare bild av spridningen av *Gyrodactylus salaris* måste tas fram, så att man kan värdera parasitens skadliga effekter och riskerna med inplantering av fisk. Det är också nödvändigt att fastställa hur sjukdomsalstrande parasiterna i olika områden är, och hur resistent de olika laxbestånden är mot parasiten.

1.1.6. *Gyrodactylus salaris* kan spridas till ett stort område via laxar och andra fiskar genom inplantering

⁽¹⁾ EGT nr C 242, 21.8.1996, s. 13.

av fisk och genom vandring. EU:s medlemsstater borde arbeta i nära samarbete för att motverka spridningen av parasiten, samt med angränsande icke-EU-länder för att kartlägga parasitens spridning, få ny information och sprida information.

1.1.7. Europeiska kommissionen har arbetat tillsammans med Norge för att förhindra spridningen av fisksjukdomar. Norge försöker hålla fisksjukdomar och parasiter under kontroll genom att tillämpa samma metoder som Europeiska unionen. Kommissionen har inga direktkontakter med Ryssland när det gäller fisksjukdomar.

1.1.8. Förutom befintliga sjukdomar och parasiter hotas fiskeodlingarna och de vilda fiskbestånden av nya sjukdomar och parasiter som är oskadliga i andra regioner, och av helt nya patogener som oavsiktligt kan spridas genom tillättna inplanteringar. När man kontrollerar fisksjukdomar borde kommissionen se till att skapa strukturer som, utöver att de ger möjlighet att kontrollera fisksjukdomar och parasiter, kunde användas till att kontrollera nya allvarliga fisksjukdomar som upptäcks i framtiden.

1.1.9. Spridningen av virussjukdomarna IHN och VHS till fiskodlingar i icke-godkända zoner (zoner som officiellt inte är befriade från IHN- och VHS-smitta) har orsakat stora ekonomiska förluster. Kommissionen föreslår att ett intygskrav för IHN och VHS införs när det gäller handel med fisk, ägg och gameter i icke-godkända zoner. Ett intygskrav skulle förbättra möjligheterna att kontrollera spridningen av IHN och VHS mellan icke-godkända zoner och till fiskodlingar i dessa zoner.

1.1.10. EU-regler om fisksjukdomar syftar till att följa rekommendationerna från "International Office of Epizootics" (IOE, internationell byrå för kontroll av farsoter). I enlighet med IOE:s rekommendationer, föreslås att perioden för den provtagning och provning som krävs för att få en zon godkänd, förkortas från fyra till två år.

1.2. Särskilda kommentarer

1.2.1. Artikel 1

1.2.1.1. Kommissionens förslag innehåller de ändringar som krävs genom att *Gyrodactylus salaris* flyttas från förteckning III till förteckning II i bilaga A. Dessutom anger man separat de regler som gäller sjukdomar i förteckning II för virussjukdomar och *Gyrodactylus salaris*.

1.2.1.2. Sektionen påpekar att inplantering av levande fisk till vatten där det finns vilda laxbestånd som är

mottagliga för *Gyrodactylus salaris*, alltid innebär en risk att provtagningen och provningen som utförs för att upptäcka parasiten, och som utgör underlag för att fisk skall kunna inplanteras hos fiskodlingar i andra vatten, inte blir tillräckligt omfattande.

1.2.2. Artikel 1, punkt 3

1.2.2.1. För att undvika olika tolkningar bör man tydligare ange i bilaga A vilka fiskarter som avses, genom att ange latinska namn när det gäller alla arter och familjer.

1.3. Slutsatser

1.3.1. Kommittén stöder kommissionens förslag att ändra direktiv 91/67/EEG för att föra över parasiten *Gyrodactylus salaris* från förteckning III till förteckning II i bilaga A. Ändringen kommer att ge bättre möjligheter att kontrollera parasiten, som är ett allvarligt hot mot de vilda laxbestånden.

1.3.2. Kommittén anser att man bör förbättra läsbarheten i befintliga direktiv. I synnerhet borde direktiven skrivas om i sin helhet då och då, med tanke på ändringarna i dem.

1.3.3. Kommittén understryker vikten av samarbete inom Europeiska unionen och behovet att öka samarbetet med grannländer som inte är medlemmar i unionen, så att effektivare åtgärder kan vidtas mot farliga fisksjukdomar och parasiter.

1.3.4. Kommittén föreslår ökad forskning om fisksjukdomar och parasiter, för att se till att det finns tillräckliga förutsättningar för kontroll av farliga fisksjukdomar. Forskning är också viktig av ekonomiska skäl och hälsoskäl, eftersom konsumenten måste kunna lita på att livsmedelsprodukter av fisk är av god kvalitet.

1.3.5. Kommittén vill betona att det måste vara möjligt att förhindra att fisksjukdomar och parasiter utan anledning används som handelshinder. Att föra över *Gyrodactylus salaris* från förteckning III till förteckning II skulle kunna få oanade effekter på fiskhandeln i hela Europeiska unionen, om det leder till att parasiten blandas ihop med virussjukdomar som man vet orsakar allvarliga fisksjukdomar.

1.3.6. Kommittén stöder kommissionens förslag att införa intygskrav för att motverka spridningen av IHN och VHS genom inplantering i icke-godkända områden.

1.3.7. Kommittén stöder kommissionens förslag att anpassa EU-regler till IOE:s rekommendationer genom att förkorta perioden för den provtagning och provning som krävs för att få en zon godkänd, från fyra till två

är. Kommittén förutsätter dock att provtagning och provning kommer att utföras i så stor skala att resultaten som ligger till grund för beslutet om intyg blir tillförlitliga.

2. "Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 93/53/EEG om gemenskapens minimiåtgärder för bekämpning av vissa fisksjukdomar"

2.0.1. Att klassificera gyrodactylosis under förteckning II skulle leda till att de åtgärder som fastställts i direktiv 93/53/EEG kan tillämpas på parasiten *Gyrodactylus salaris*. Emellertid är dessa åtgärder utformade för att kontrollera virussjukdomar och bör därför inte tillämpas på *Gyrodactylus salaris*. Syftet med kommissionens förslag är därför att ändra direktivet så att det bara gäller virussjukdomar.

2.1. Allmänna kommentarer

2.1.1. Kommissionens förslag är i huvudsak tekniskt och hör samman med kommissionens förslag om ett direktiv som ändrar, med avseende på *Gyrodactylus salaris*, direktiv 91/67/EEG när det gäller djurhälsovillkor som styr saluföringen av djur och produkter från fiskodlingar.

2.1.2. Kommittén anser att varje sjukdomsnamn bör följas av dess vedertagna förkortning. Detta skulle göra ändringarna tydligare och också leda till att de berörda

sjukdomarna tolkas korrekt. Förkortningarna finns i bilaga A.

2.2. Särskilda kommentarer

2.2.1. Artikel 1, punkt 3

2.2.1.1. Eftersom denna punkt har ändrats i direktiv 91/67/EEG genom direktiv 93/54/EEG, föreslår kommittén, för tydlighetens skull, att en hänvisning till detta skall finnas i texten.

2.3. Slutsatser

2.3.1. Kommittén stöder kommissionens förslag att ändra direktiv 93/53/EEG så att det tillämpas på endast virussjukdomar, eftersom åtgärderna som fastställs i direktivet inte bör tillämpas på gyrodactylosis, som skall klassificeras som en sjukdom under förteckning II.

2.3.2. Kommittén anser att man bör förbättra läsbarheten i befintliga direktiv. I synnerhet borde direktiven skrivas om i sin helhet då och då, med tanke på ändringarna i dem.

2.3.3. Kommittén vill också betona vikten av att sprida information om att direktivet ändrats, till konsumenter, näringsliv och handel.

Bryssel den 31 oktober 1996.

*Ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*

Tom JENKINS